JÁKOB USILUJE ZÍSKAT POŽEHNÁNÍ

Původ materiálu
Pavel Klinecký
Pořadí v lekci
13

Ž 72,1-2 Šalomounův. Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu,

aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva.

1. klíčové pojmy, dobové a textové souvislosti:

Výsledná podoba jákobovského cyklu je do značné míry sebereflexí Izraele z doby po návratu z babylonského zajetí, kdy hledá uprostřed národů - a v konfliktech s Edomci - důvod a smysl své existence. (Srv. označení Božího lidu jako „Jákoba“ - např. Ž 46,8; Ž 85,2; Ž 135,4). Tato poloha je zřetelná z průběhu těhotenství a odpovědi na dotaz Rebeky (25,22n): **Výrok o dvou bratrech** charakterizuje vztah mezi dvojčaty jako **vztah mezi dvěma národy.** Jejich celoživotní rivalita je údělem, který souvisí s „nepřirozenou“ vyvoleností mladšího. Nemá být pro ně zničující, nabývá svého obsahu a smyslu v tom, jak k tomuto údělu sami přistoupí, jak se budou „stýkat a potýkat“. Podobně např. prorok Jeremiáš je povolán „od života matky“ (Jr 1,5) a nemůže se svému údělu vyhnout; podobným slovem bude předznačeno i těhotenství Alžběty a Marie. Výrok na začátku jákobovských příběhů čtenáři naznačuje, jakou optikou příběhy Jákoba a Ezaua nazírat: s napětím, co z koho vyroste, jestli naplní předem dané, přirozené role (prvorozený, druhorozený), nebo to dopadne nějak jinak - a co všechno přitom bude ve hře.

- **Edomci a Izrael** - praotcem Izraele je Abraham, u Edomců Ezau. Náboženství Edomců odsuzuje SZ jako modlářské (např. 2Pa 25,14-20). Izrael s Edomci vedl často války, ale přesto Dt 23,7-8 naznačuje možnost splynutí některých Edomců s Izraelem. Kritický vztah k Edomcům však přetrvává. Herodovci pocházejí z Edomců (neboli Idumejců).

- **zaslíbení** (25,23) - „Bezpočetný bude sloužit počtem skrovnějšímu“ Z textu zatím nevyplývá, který z dvou bude četnější. Až pozdější vykladači (tj. řecký a latinský překlad SZ) vysvětlují, že starší bude sloužit mladšímu, prvorozený druhorozenému. Každý z rodičů si zaslíbení vykládá po svém. Izák „vsadí“ na prvorozeného „podle přírody a tradice“ a

zamiluje si Ezaua, Rebeka si oblíbí druhorozeného Jákoba, podle tehdejšího práva znevýhodněného.

- prvorozený byl v patriarchální rodině nejvýznamnější osobou po otci. Otec měl funkci obětníka a prostředníka mezi Bohem a ostatními členy rodiny a prvorozený syn tuto funkci dědil. Podle zákona Mojžíšova prvorození synové náleželi Hospodinu (Ex 13,2; podle BS-N, s.732). V praoteckých příbězích souvisí s prvorozenstvím předávání abrahamovského poslání - přijímat a předávat požehnání a zároveň se uprostřed národů „zviditelňovat“ jako modelový lid víry. Příběh proměny Jákoba v Izraele tedy vypráví nejen historii dvou bratrů a jejich rodiny, ale zároveň rozvíjí motiv „nezaslouženého“ a „nepřirozeného“ prvorozenství Izraele, pokud jde o jeho místo a poslání uprostřed národů (včetně vztahu k Edomcům). **Téma prvorozenství** včetně všeho, s čím je spjato, vyjadřuje tedy problematiku vyvolenosti lidu Božího: jak k ní přišel, jak se jí ujal, jak s ní nakládal, jak o její pravé pojetí zápasí.

- **Ezau**, tzn. Červený - jméno i příběh o „červeném“ jídle představují náboženskou charakteristiku: do červeně krvavého jídla (25,30) skládá zřejmě větší naději než do prvorozenství. Podle tehdejších představ byla krev sídlem života a Ezau byl tehdy „k smrti unaven“ (tj. bez síly k životu - 25,30). Teprve později pozná, že dostal obyčejnou čočovici (v.33). Proto naříká, že byl okraden nejen o požehnání, ale i o prvorozenství (27,36), ačkoliv před tím přísahou stvrdil (tzn. uzavřel smlouvu), že se prvorozenství zříká. Prodání prvorozenství lze označit za pohrdnutí vlastní identitou. Když se Ezau zeptá „K ČEMU je mi prvorozenství?“ (v. 32), dává touto otázkou najevo, že nechce pokračovat v linii započaté dědem Abrahamem a otcem Izákem.

- oproti tomu **Jákob** je označen za bezúhonného (25,27), tzn. bezelstného, bez viny, který se řídí řády a zákony izraelského společenství a není schopen lsti. Jeho vlastní jméno však znamená Úskočný ("hladký“ se v určitých situacích chová jako „slizký"). I když tomuto jménu dělá a bude dělat čest, přece mu zároveň záleží na abrahamovském dědictví - usiluje o prvorozenství. V tom spočívá (jaksi zárodečně) jeho „bezúhonnost“. Než se však stane Izraelem, bude muset ujít ještě hodně velký kus cesty.

- **slepý Izák -** obelhání slepého bylo viděno jako prohřešek proti Hospodinu (Lv 19,14; Dt 27,18). Maminka Rebeka navede Jákoba ke lsti. Po kratším zdráhání Jákob lstivou úlohu přijme a dosáhne svého. Musí pak odejít a Rebeka se s ním již nikdy neuvidí. Tento příběh je bez kladných hrdinů, ani slepý Izák není bez viny. Nadržuje staršímu, protože ten mu dovede připravit něco dobrého k jídlu.

- jen jedno požehnání (vv. 27-29, 33 a 36) souvisí s jedinečností povolaných. Abrahamovi a jeho potomkům bylo svěřeno tajemství životodárné a nadějné Boží blízkosti. To zažívají sami - a to má skrze jejich příběh prozařovat do okolního světa. Tohle všechno navzdory svým chybám Jákob tuší, o získání tohoto dědictví usiluje - zatímco Ezau je vůči tomu lhostejný. Když tedy Izák toto jedinečné požehnání předal Jákobovi, nemá žádné rovnocenné požehnání pro Ezaua. Důležité však je rozumět tomu, že v onom jednom požehnání pro jednoho se zároveň skrývá požehnání pro všechny. Proto se v Izákových slovech ozývá Hospodinovo slovo pro Abrahama ("kdo ti bude žehnat - tedy vděčně přijímat to, co sám neseš - bude požehnán, kdo tě prokleje - tedy se jednoznačně postaví proti tomu, co neseš - bude proklet.“ 27,29b, srv. Gn 12,3). Nositelé tohoto jedinečného požehnání nejsou žádné vzorové bezchybné postavy - to je právě na Jákobovi vidět nejvíce. Rozhodující je, že se k nim a jejich příběhu přiznává Hospodin - a vede je dál. (K tématu požehnání - viz též předchozí úloha)

2. úskalí textu:

- děti tento příběh pociťují jako „nespravedlivý“ a ptají se, proč měl přednost jen jeden. Vyprávění není ovšem jen svědectvím o rodině, ale též o duchovní situaci mezi Edomem a Izraelem. Izrael má sloužit, je požehnán, i když jeho příběhy nejsou vzorové. Prvorozenstvím „privilegovaný „ lid Boží má prokazovat starost o druhé národy (viz klíčové pojmy).

- nesnažte se při vyprávění potlačit rivalitu mezi Ezauem a Jákobem. Biblickým ideálem není předzjednaná harmonie bratrského či církevního společenství. I v rodině i v církvi vždy určitý druh rivality bude - jde jen o to, jak se s ní vypořádat, zda kainovským, jákobovským, učednickým, popř. jiným způsobem. Rivalita se projevila i mezi Ježíšovými učedníky (Mk 10,35). Ježíš na ni reaguje slovem, v němž se ozývá starozákonní rozpoznání o službě většího menšímu: „Kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem.“ (Mk 10,43)

- neredukujte Rebečino navádění ke lži na nějakou typickou charakterovou vlastnost. Její omyl a hřích spočívá v tom, že chce „dobře míněnou“ lstí napomoci, aby se Hospodinova věc prosadila. Pokušení takto Boží věc realizovat je trvalou záležitostí.

- dejte si pozor, aby ve vašem vyprávění nezaniklo, že Izák i Rebeka byli zbožní lidé, i když jejich zbožnost měla závažné trhliny. Izák i Rebeka, ovšem i posluchači, se mají naučit, že požehnání se neprojevuje jako zabezpečování úspěchu nebo protekce v životě, ale jako pomoc k naplnění zaslíbení - mocnější má sloužit tomu menšímu.

- nevykreslete Ezaua jako nesympatického a Jákoba jako sympatického, který občas škobrtne. Vypravěč nám - především zpočátku - předkládá právě ty momenty Jákobova života, které svědčí o jeho „nevzorovosti“. Boží sympatie v tomto případě - podle vypravěče - jsou na straně znevýhodněného, druhorozeného Jákoba (sen a zaslíbení v Bételu 28,13). Boží přízeň je vždy nezasloužená, není odměnou za slušné chování.

- děti vycházejí ze zkušenosti, že žádné není v rodině privilegované a jejich věčné spory o to, co je a co není spravedlivé, to jen dosvědčují. Proto těžko vysvětlíme staroizraelskou instituci prvorozenství a s ním spojené právo na požehnání. Instituci prvorozenství nelze zavádět do našich rodin jako důkaz naší věrnosti bibli. Ježíšovy příběhy a podobenství umožňují nově strukturovat rodinné vztahy (viz i podobenství o Marnotratném synu). Rodina již nemusí mít patriarchální charakter. Při vyprávění se termínu prvorozenství nevyhýbejte. Prvorozenství totiž vedlo k odpovědnosti za mladšího (viz Rubenova starost o Josefa Gn 37,22). Na prvorozenství zdůrazněte zvláštní úlohu a pověření k odpovědnosti za druhé. Tu má ve větší míře vždy jen jeden (dnes třeba starší, vzdělanější, zkušenější, člověk v určité funkci - třeba vedoucího na dětském táboře).

3. Motivační rozhovor můžete začít otázkami: Kdy a proč lidé někdy nosí masky? Proč se někdo vydává za někoho jiného? Používají lidé vždycky skutečnou masku, když se vydávají za někoho jiného?

Masku Ezaua si mohou děti vyrobit buď na začátku a potom v ní poslouchat vyprávění, které jim objasní proč si ji vyráběly, nebo až poté, co biblický příběh slyšely, aby si jej mohly následně jednoduše přehrát.

Při výrobě masek mohou děti různého věku spolupracovat. Mladší masky omalují, starší poslepují a připevní gumičky.

Pokud se děti vrací zpět do shromáždění mohou dospělým příběh s maskou stručně přehrát, nebo mohou pouze přijít v maskách a ptát se dospělých koho představují, proč masku mají a co vedlo Jákoba, aby se vydával za svého bratra.

4. pomůcky:

- obrázek Zd. Šorma č. 13 - zhotovte si s dětmi masky a zkoumejte, jak se pod nimi můžeme změnit;

- flanelograf - Z.Šorm, Obrázky k biblickým příběhům, Flanelograf I., úloha č.8.

5. motivační uvedení do příběhu:

Otázka pro mladší školní věk:

Cítí se člověk šťastný, když něco získá potají nebo podvodem? (Zpočátku je možná šťastný, že dosáhl, po čem toužil, ale vydrží to nadlouho?)

Otázka pro střední a starší školní věk:

Znáte ve vaší rodině - v obci - ve sboru nějakou „tradici“, něco, co se předává z pokolení na pokolení? (např. určité povolání, péče o nějakou pamětihodnost, místní zvláštnost... důraz na to, převzít tradici víry, odpovědnost za nějakou službu a pod.) K čemu vám to je?

6. osnovy vyprávění:

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk: Soustřeďte se na příběh Gn 27,1-41. Z Gn 25 stačí zmínit, že Izákovi a Rebece se narodila dvojčata značně rozdílné povahy. Vyprávět můžete též podle BD úloha č.9 Jákob a Ezau.

I. Motivace pro ml. školní věk

II. Slepý Izák chce udělit „prvnímu“ Ezauovi požehnání

III. Rebeka chce pomoci „druhému“, a proto navede Jákoba, ať se vydává za Ezaua

IV. Jákob získává podvodem požehnání

V. Oklamaný Ezau zůstává bez požehnání a nenávidí Jákoba

c) poznámky a osnova pro starší školní věk: Téma prvorozenství můžete při motivačním rozhovoru představit jako převzetí určité konkrétní odpovědnosti, která se předává z generace na generaci (viz motivace pro starší školní věk). S tím souvisí i význam požehnání pro prvorozeného (viz první z podnětů pro rozhovor). Upozorněte, že v zápase o požehnání nejde jen o nějaké výhody, ale o to nejdůležitější, co se v Izákově rodině „dědilo“. Při vyprávění pak můžete Ezaua představit jako toho, který takovému poslání nerozumí - ač by se ho měl automaticky ujmout - zatímco Jákob o něj usiluje, i když je jako druhorozený bez šancí.

I. Motivace

II. Rebeka slyší zaslíbení o dvou národech

III. Rebeka si oblíbí Jákoba, Izák Ezaua

IV. Jákob lstí přebere Ezauovi prvorozenství

V. Slepý Izák chce požehnat Ezauovi

VI. Rebeka vymyslí, jak Jákobovi zajistit požehnání

VII. Jákob se vydává za Ezaua, lže a Izák žehná

VIII. Podvod je odhalen, ale Ezaa zůstává bez požehnání

IX. Ezau nenávidí Jákoba

MOTIVACE

Víte, co je to „tradice“? Když se něco předává „z generace na generaci“. V některých rodinách se „předává“ povolání. Lékaři, právníci, hudebníci, herci, řemesla: kováři, vinaři, řezbáři. Děti převezmou od svých rodičů zájem, znalosti, umění, někdy nástroje a nářadí. Tradice se předávají nejen v rodině, ale třeba v obci. Ve velkých městech moc ne, ale jsou vesnice, kde už po desetiletí jsou skoro všichni dobrovolní hasiči. Jinde zase pokračují v lidových tradicích, svátcích, jízdách králů. Znáte takové tradice nebo rodiny, kde se něco takto předává?

PRVOROZENSTVÍ

Ve starém Izraeli se takto předávalo požehnání prvorozeného, prvního narozeného. Znamenalo to, že nejstarší syn měl zvláštní postavení. Dbal o to, aby celá široká rodina - rod - žila dobře a hezky, aby dodržovala zákony, aby se na nikoho nezapomínalo. A hlavně aby všichni od rodičů dostali a svým dětem zase předali důvěru v Hospodina, jediného pravého Pána světa. Prvorozený měl všelijaká práva, dostával od otce zvláštní požehnání. Byl dědicem toho požehnání, které dostal už Abraham i jeho syn Izák. A k tomu také hlavní část rodového majetku.

Být prvorozený byla velká čest (i když nezasloužená) a také úkol. Tak je to vždycky, když člověk dostane nějakou funkci: má z ní nějaké výhody, pocty, ale především to znamená

odpovědnost. Možná jste dostali nějakou funkci ve škole, ve skautském nebo sportovním oddíle, na táboře. Možná jste byli hrdí, ale určitě jste věděli, že máte nějaký úkol navíc. A víte, když vaši rodiče přijdou domů a vyprávějí, že byli někam zvoleni, dostali v práci vyšší místo, že si tím vedle ocenění a většího platu přinesli i spoustu starostí. Tak i prvorozenství znamenalo velkou poctu i velký úkol.

EZAU A JÁKOB

Praotec Izák s manželkou Rebekou měli dva syny. Starší, tedy prvorozený, byl prý vlasatý, chlupatý po celém těle, rezavý. Byl lovec, rád se toulal po lesích, byl málo doma. Jmenoval se Ezau, proto se dodnes říká, že někdo je chlupatý jak Ezau.

Mladší se jmenoval Jákob. Byl pastýř, držel se víc doma a nebylo na něm nic tak nápadného jako na zarostlém rezavém Ezauovi.

Otec Izák měl rád obě děti, ale víc si rozuměl s Ezauem. Možná proto, že byl prvorozený; a také proto, že jako lovec Izákovi vždycky přinesl něco dobrého k jídlu. Maminka Rebeka měla také ráda oba syny, ale víc si rozuměla s mladším Jákobem. Věděla, že prvorozený je Ezau, že právě on dostane požehnání a s ním všechny pocty, úkoly i majetek, které se k prvorozenství vztahovaly. Ale nebyla ráda, raději by to přála mladšímu Jákobovi. Už proto, co jí řekl Bůh, ještě než se oba narodili: že větší bude sloužit menšímu.

EZAU PRODÁVÁ PRVOROZENSTVÍ

Jednou se Ezau vrátil z dlouhého lovu. Mladší bratr zrovna vařil, vonělo to do daleka. Ezauovi se sbíhaly sliny, byl strašně unavený a hladový. „Dej mi to, co vaříš, Jákobe!“ „Dobře, ale ty mi předej své prvorozenství, Ezaue. Vezmi si to, ale od teďka já budu ten starší, ten, na koho přejdou všechna práva, čest i úkoly prvorozených!“ Ezau v té chvíli myslel jen na svou únavu a hlad, a řekl si: „K čemu je mi prvorozenství, když stejně umřu hlady?“ A souhlasil, že teď bude jako prvorozený Jákob, a už ne on, Ezau. Odpřísáhl to a dostal, co Jákob právě vařil. Možná se těšil na nějaký biftek, pečínku s oblohou, ale dostal chléb a čočku.

Ezau v té chvíli udělal velkou chybu. Vůbec nemyslel dopředu, na budoucí dny a léta, na ten velký úkol, který jako prvorozený dostal. Všechno mu bylo jedno, podlehl okamžitému hladu a myslel jen na sebe a svou okamžitou únavu. Ukázal tak, že není dost moudrý a statečný, aby mohl vést celý rod. Svého úkolu a své cti prvorozeného si vůbec nevážil.

Ale i Jákob udělal velkou chybu. Měl vědět, že o tom, kdo jaké požehnání dostane, nemůže rozhodnout nikdo jiný než Hospodin. Jákob si myslel, že to zařídí sám. Vzal věci do svých rukou. Navíc využil bratrovy okamžité slabosti. Právníci tomu říkají „smlouva uzavřená za podmínek nápadně nevýhodných pro jednu stranu“. To se nedělá.

REBEKA NAVÁDÍ K PODVODU

Pak přišla chvíle, kdy starý otec Izák chtěl požehnat prvorozenému a předat mu jeho práva i úkoly. Zavolal Ezaua, poslal ho na lov, uložil mu, aby připravil jídlo, kterým by se on, Izák, posílil, a že mu potom požehná. Maminka Rebeka ale pořád myslela na to, že při požehnání přijde zkrátka mladší Jákob, její milovaný. Přemýšlela, jak to zařídit, aby právě Jákob dostal požehnání prvorozeného, i když na to neměl nárok.

Když Ezau odešel, nastrojila Rebeka jemu i Izákovi léčku. Využila toho, že Izák už byl tak starý, že neviděl. Uvařila jeho oblíbené jídlo a poslala s ním k Izákovi mladšího Jákoba. Poradila mu, aby se vydával za Ezaua, slepý Izák je prý nerozezná. Jákob se bránil. Co když podvod vyjde najevo? Třeba ho bude chtít otec obejmout a po hmatu rozezná Jákoba od zarostlého Ezaua! Rebeka tedy oblékla Jákoba do Ezaových šatů a ruce a krk mu zabalila do chlupaté kůže z kůzlete.

Rebeka celý podvod vymyslela, aby zajistila mladšímu synovi právo staršího. I ona udělala velkou chybu: podvedla svého manžela Izáka i svého staršího syna Ezaua a nakonec podvedla i Jákoba. Ukázala mu totiž špatnou cestu k dosažení cíle, byť tak krásného, jako je požehnání. Podvod zůstává podvodem. Ani to se nedělá.

Jistě, Rebeka se mohla vymlouvat na Boží hlas, který slyšela, než se oba synové narodili, že větší (starší) bude poslouchat menšího (mladšího). A že vlastně jenom zařídila Boží vůli? Jenže uskutečňovat Boží plány podvodem, to Hospodin určitě nechce. To přece nejde, aby někdo podváděl a potom říkal „Já nic, to pánbůh, jeho vůle!“

IZÁKOVO POŽEHNÁNÍ

Jákob převlečený za Ezaua se tedy vydal k Izákovi pro požehnání. Izák tušil, že něco není v pořádku. Znovu se ujišťoval: „Jsi to ty, Ezaue?“ „Ano, jsem to já, Ezau“, odpovídal maskovaný Jákob. Izák slyšel Jákobův hlas, ale cítil Ezauovy šaty i jeho chlupaté ruce. Tak mu požehnal jako prvorozenému.

Také Izák udělal chybu. I když měl rád oba syny, staršímu Ezauovi přece jen přál víc. Jako by neviděl, že Ezau si svého prvorozenství neváží, že by se musel ještě moc učit, aby byl

moudrý a mohl vést celý rod. Viděl jen Ezaovy lovecké schopnosti, jenže ty na úkoly prvorozeného nestačí.

SMUTNÉ SOUČTY

Vzápětí se z lovu vrátil domů Ezau a všechno vyšlo najevo. Izák byl nešťastný, protože ho Rebeka a Jákob podvedli. Ezau byl nešťastný, protože poznal, že byl oloupen o to nejvzácnější - o požehnání a práva i povinnosti prvorozeného. Ale mohl si za to sám, své cti si nevážil a klidně ji vyměnil za jeden oběd (a ještě za čočku!). Ani Rebeka a Jákob se nemohl příliš radovat. Dosáhli svého, ale za jakou cenu! Podvodem.

Dál to bylo smutné. Ezau poznal, že své prvorozenství nenávratně prohospodařil. Už nikdy nebude hlava rodu, už nikdy nebude praotcem požehnaného lidu. To, o čem slýchával od dětství, totiž požehnání dědečkovi Abrahamovi a otci Izákovi, to půjde jinou cestou.

Jákob byl také smutný. Svojí nedočkavostí, touhou vzít věci do svých rukou, si vysloužil hněv a nenávist bratra. Bylo to tak hrozné, že Ezau se rozhodl Jákoba zabít. Jákob musel prchnout a na útěku před bratrem bude hodně dlouho.

Kolik hořkosti vzbudí podvod!

ZVÍTĚZIL NĚKDO?

Viděli jsme čtyři postavy, čtyři členy jedné rodiny. Ani jeden neměl úplně čisté svědomí. Bojovali proti sobě jako cizí, podváděli se. A to byli jedna rodina, a k tomu ještě rodina praotce Izraele! Ale v Bibli nejsou jen hezké příklady, ale i špatné a smutné. Abychom věděli nejen, co je dobré, ale i co je špatné.

V dnešním příběhu nejsou vítězové. Prohráli všichni. Můžeme tu najít ještě něco hezkého, kromě toho, že víme, čemu se v životě vyhýbat? Jedno určitě: i když všichni udělali chybu, Boží požehnání pro celý národ zůstává. I když i praotci Izraele jsou chybující lidé, Boží požehnání tím ohroženo není. I když člověk často pokazí, co může, není to konec. Boží věrnost a Boží požehnání zůstává - nad Izákem, Jákobem i nad Ezauem. A nad námi taky.

Modlitba

Pane, kolikrát v životě jsme po něčem tak toužili, že jsme neměli daleko k podvodu! A někdy se nám to i povedlo. Kolikrát jsme neuměli vidět dopředu, mysleli jsme jen na tu přítomnou chvíli, na přítomný okamžik, a propásli jsme něco mnohem cennějšího. Prosíme odpusť nám

to.

Děkujeme, že tvé požehnání platí pro všechny, i pro nás. Děkujeme, že o ně nemusíme zápasit s nikým a ničím, než sami se sebou. Amen

podněty pro rozhovor:

- Má to nějaký význam, že v Bibli je tolik příběhů „na pokračování“?

- Znáte nějaké další biblické dvojice, které spolu nějak soupeří, kde jsou vzájemně znevýhodněni? (Kain a Abel, Izmael a Izák, Chana a Penena, ...)

- Nebylo by lepší, kdyby se Ezau s Jákobem rozumně domluvili a o prvorozenství se podělili - nebo se v něm střídali?

- Je rozdíl mezi soupeřením a bojem na život a na smrt? Je rozdíl mezi soupeřením a soubojem?

- Soupeříte v NŠ? V čem?

- Dovedli byste říci, jak mezi sebou soupeří malé děti, a jak spolu soupeří dospělí? Dodržují se přitom nějaká pravidla nebo každý žije a hraje, jak ho napadne?

- Znáte nějaké národy, které spolu neustále jen soupeří? Má to jen záporné stránky nebo i kladné?

- Jaká slova se nadají vzít zpět? (odpověď při zkoušce, slib kamarádovi, výpověď na policii, vyznání víry, ...) Máme před jejich vyřčením nějaký čas na rozmyšlenou?

- Znamená požehnání, že nám Pán Bůh zařizuje protekci, že budeme mít všeho dost, hodně kamarádů, hodně hraček pod stromečkem?

- Jakým výrazem byste se pokusili „přeložit“ slovo požehnání: ochrana - slavnostní pověření - výhra v loterii - obdarování bohatstvím - moc předivná - pochvala - pověření zvláštním posláním - obdaření dobrou povahou - nenadálá pomoc

- Co znamená „sláva vítězům, čest poraženým“ - je to jen fráze užívaná při sportovním zápolení?

- Uvědomili jste si, že dospělí mají někdy o vás strach a pak jednají přestrašeně a špatně? Jak jim můžete pomoci? Z čeho mají dospělí lidé strach?

- Co znamená věta, že „účel světí prostředky“?

- Co je to „kladný“ a „záporný“ hrdina? Jsou někteří lidé pořád pouze „kladnými“, popř. zápornými postavami?

- Znáte někoho, kdo utekl z domu a pohrdl svým domovem, svými rodiči?

- Myslíte, že měl Ezau pravdu, když nazval Jákoba úskočným, vychytralým?

- Nepůsobí pochvala od někoho, koho si vážíme, podobně jako požehnání?

- Jsou slova skutečně tak působivá, že jednou vyřčená, se už nedají vzít zpět a působí dál? (nadávání, prokletí, pomluva, špatná pověst; kladně: požehnání)

Odkaz na pracovní list
13 Jákob usiluje o požehnání - st
13 Jákob usiluje získat požehnání
Odkaz na píseň
Moc předivná (EZ697)
Přemýšlej, děkuj a služ (SV273)
Proč mi jen, Pane Bože náš (EZ13)
Víc, než oko spatřit smí (SV368)
Uhni se stranou, ztratíš jen chvíli
Svěř celý život Pánu, jenž zná tvé těžkosti
Ó Pane můj, nenech mne být
Tvé požehnání, dobrý Otče, nás cestou žití sprovázej
Cílová skupina
Školní
Katechetické cykly
Pozvání na cestu Starý zákon 1
Biblický odkaz (kat)
Genesis 25,24–34
Genesis 27,1–41